

Závěry z Národní konference Venkov 2015

Společné prohlášení zástupců venkova České republiky, vzešlé z Národní konference Venkov 2015

Účastníci Národní konference Venkov 2015, která se konala ve dnech 12.11. – 13.11.2015 na Velehradě a v Modré ve Zlínském kraji s ústředním tématem „půda“, se dohodli na následujících opatřeních, která jsou pro ochranu půdy a obnovu venkova nezbytná:

1. Zachycení srážkových vod v krajině, a to tak, aby od nejdříve položených povodí až po povodí velkých řek byly tyto vody nadřazením šetrnými a pro území úměrnými opatřeními – mokřady, tůňe, meandry, malé nádrže, poldry s částečným stálým zadržením, přirozené nížinné zátopové plochy ve vazbě na prvky ÚSES a územní plány obcí.
2. Obnovení retenčních schopností zemědělské a lesní půdy a krajiny a zvýšení obsahu organické hmoty potažmo humusu prostřednictvím zavedení povinného navracení organické složky do půdy a zavedení tzv. zeleného hospodaření na půdě s ponecháním dostatečného množství biomasy na orné půdě pro návrat mikroorganismů a omezení nadměrného odparu vody z půdy.
3. Povinné zachycení vod ze zastavovaných ploch, podpora infiltrace vody a obnovení nasákavosti ploch a následné využití těchto vod k plnění malých vodních nádrží, které je současně nezbytně nutné obnovit, příp. rozšířit (obnovení podzemních zdrojů vody a případně využití pro technické účely současně se zpomalením odtoku z daného povodí).
4. Zmenšení velkých orných ploch zavedením plošných i liniových prvků zeleně, hydrografických prvků a vodních ploch ve vazbě na prvky ÚSES a ÚPD obcí.
5. Zavedení povinného konzultování osevních plánů se zástupci kompetentních orgánů měst a obcí, kteří často patří mezi významné vlastníky půdy.
6. Podpora výsadby dlouhověkých původních stromů, lesních, smíšených i ovocných kultur v územích s výrazným sezonním suchem. Stromy mají výrazný klimatizační efekt v krajině, zástavbě i u komunikací.
7. U čistíren odpadních vod navýšení využití přirozené čistící schopnosti vodních i mokřadních rostlin a u malých obcí využití dočišťování odpadních vod skrze rostliny zastoupené v dočišťovacím – usazovacím mokřadu, ve vhodných případech bez nutnosti výstavby klasických ČOV a kořenových čistíren. Využít přirozené kořenové čištění s doplněním o vhodné typy bakterií kvůli eliminování zápachu).
8. Zahájení komplexních pozemkových úprav pro 70% obcí našeho státu do roku 2020, obsahujících výše uvedené postupy.
9. Intenzivně bránit záborům půdy, zejména ve volné krajině pro výstavby obchodních, logistických a dalších center mimo opodstatněné projekty měst a obcí, sloužící veřejným účelům.
10. Podpora obnovy a rozvoje stávajícího venkovského stavebního a bytového fondu, a tím dosažení snížení záboru zemědělské půdy. Také umožnit podnikatelskými pobídkami ve spolupráci s příslušnou obcí širší využití bývalých zemědělských areálů pro podnikatelské aktivity v obcích nebo např. vyšším zdanění velkých ploch, které jsou v územních plánech označeny jako plochy pro podnikání a neplní tuto funkci.
11. Podporu regionálních výrobců potravin formou umožnění prodeje jejich výrobků prostřednictvím obchodních řetězců, maloobchodních prodejen, trhů, čerpacích stanic PHM, místních škol, nemocnic státní správy a samosprávy.

12. Zastavit likvidaci drobných živnostníků – podnikatelů ve venkovském prostoru zjednodušením a napřímením legislativy (např. daňové úlevy malým subjektům se sídlem podnikání v malých venkovských obcích).
13. Zabránit úniku kapitálu z venkovské oblasti změnou zdanění pomocí koeficientu, zvýhodňujícího subjekty se sídly mimo velkoměsta.
14. Dokončit narovnání RUD ve směru k malým obcím *a posílovat POV v krajích.*
15. Zastavit odebrání veřejnoprávních kompetencí z venkovských obcí
16. Zamezit odlivu státních institucí, školství a služeb z venkovských obcí

Pro oblast implementace ESIF na venkově je nezbytné snížit administrativní náročnost programů podpor přesně dle čl. 4 odst. 10 obecného nařízení 1303/2013 EK.

Účastníci konference pak konstatují, že zkušenosti z minulého období 2007 – 13 ukazují, že nastavený systém kontrol a auditů administrace projektů realizovaných na venkově brání většímu uplatnění finančních prostředků ve venkovském prostoru a je tedy především pro menší obce diskriminační. Jsou tak porušeny základní principy ESIF dány nařízeními EK.

Účastníci konference věří, že výše uvedené potřeby našeho venkova nezůstanou jen prohlášením na papíře, ale stanou se podkladem k opatřením centrálních orgánů našeho státu, která povedou k nápravě situace v ochraně půdy a venkova vůbec.

Předáním výše uvedených závěrů Vládě České republiky byl konferencí zmocněn Spolek pro obnovu venkova České republiky

Za Národní konferenci Venkov 2015:

Miroslav Kovářík

Ředitel Národní konference Venkov 2015

Mgr. Eduard Kavala

Spolek pro obnovu venkova České republiky